

Aan
de gemeenteraad

Datum 3 december 2024
Zaaknummer 2024-0121856
Betreft Vaststellen Nota Risicosturing & Weerstandsvermogen

Vergadering van
Portefeuillehouder: Wim van der Kruijff
Begrotingsprogramma Bestuurlijk en Ondersteunend Dordrecht
Kernteam/Opgave: Versterking Bestuur & Organisatie - Planning & Control
Auteur: Gert Hagoort
E-mail: ga.hagoort@dordrecht.nl
Verantwoordelijke: Stefan Brouwer
Openbaar: Ja

Voorgesteld besluit

te besluiten tot vaststelling van de 'Nota Risicosturing & Weerstandsvermogen 2025', door de Financiële verordening gemeente Dordrecht, derde wijziging, vast te stellen.

Raadsvoorstel

Wat is het doel?

Centraal uitgangspunt in deze nota is dat duidelijk wordt vastgelegd op welke wijze het college van de gemeente Dordrecht invulling geeft aan risicomanagement en omgaat met het weerstandsvermogen en op welke wijze het college hierover communiceert met de raad. De nota kent de volgende algemene doelstellingen:

1. Vaststellen van de methodiek en beleidskaders voor risicomanagement binnen Dordrecht, inclusief de hierbij behorende financiële beleidskaders ten behoeve van de berekening van het weerstandsvermogen;
2. Inzichtelijk maken dat actief risicomanagement een belangrijk en waardevol sturingsinstrument is voor bestuur en management en vastleggen op welke wijze daarover wordt gerapporteerd;
3. Bepaling van de norm voor de weerstandsratio en het te volgen aanpassingskader bij afwijking hiervan.

Deze geactualiseerde nota heeft vooral een beleidsmatig karakter. Het bevat de door de gemeenteraad vast te stellen kaders waaraan het risicomanagement van met name financiële risico's moet voldoen. Deze nota is op onderdelen uitgebreid om het risicogestuurd werken een impuls te geven. Met deze geactualiseerde nota laten we zien hoe we het risicomanagementbeleid binnen de gemeente Dordrecht vormgeven en welke ontwikkelambitie we hierbij hebben.

Met deze nota en de invoering hiervan na besluitvorming, zal aan de in de nota opgenomen beleidskaders worden voldaan, c.q. nader invulling aan worden gegeven. Vervolgens kan de raad toezicht houden, monitoren en toetsen of deze kaders worden ingevuld en nageleefd.

Wat zijn per beslispunt de argumenten en wat is hierop de toelichting?

Risico's zijn overal en iedereen heeft er mee te maken. In het dagelijks leven nemen en beheersen we continue risico's. Dit geldt ook voor een gemeente waar dagelijks keuzes gemaakt worden over

het nemen of beheersen van risico's. De raad, college en de organisatie staan bij de uitvoering van de maatschappelijke doelen en het besluiten over nieuwe voorstellen voor complexe keuzes.

Bij de afspraken tussen college en raad is het belangrijk om de te verwachten risico's te kennen en aan te geven welke bereidheid er is om risico's te nemen (ook wel genoemd 'risk appetite'). Daarnaast kunnen we aan inwoners en toezichthouders laten zien dat we risico's in beeld hebben en deze bewust beheersbaar maken of accepteren. Dit betekent dus niet dat je geen risico's meer mag nemen, maar juist ruimte biedt om bewust risico's af te wegen.

De door de raad vast te stellen nota dient als kader voor de periodiek (2 x per jaar bij begroting en jaarrekening) te verrichten risico-inventarisaties binnen de nieuwe vier domeinen, programma's, opgaven en gebiedsontwikkelingen. Deze periodieke inventarisaties blijven noodzakelijk om te voorkomen dat risico's en kansen gemist worden. Bij deze inventarisaties wordt ook beoordeeld welke (beheers)maatregelen getroffen zijn of getroffen moeten worden. Naast de risico-inventarisaties bij begroting en jaarrekening willen we de huidige systematiek om in raads- en collegevoorstellen duidelijker risico's en kansen (kopje kanttekeningen of kopje doelen) op te nemen, kracht bijzetten. We breiden de informatiewaarde van dit onderdeel van een voorstel uit door - waar mogelijk en zinvol - antwoord te geven op de drie DOD-vragen: Doel? Onzeker? Doen?

De herziene nota Risicosturing en Weerstandsvermogen 2025 bevat naast actualisatie en voortzetting van de kaders ook een belangrijke vernieuwing door de komende jaren risicosturing als leidraad te gebruiken bij de dagelijkse werkprocessen en jaarlijkse P&C-cyclus. Door de raad kennis te laten nemen van deze ontwikkeling wordt de noodzakelijkheid benadrukt en duidelijkheid geboden. Kennis en risicobewustzijn worden tevens vergroot.

Door het laten vaststellen van deze herziene nota wordt het huidig risicomanagementbeleid voor de komende jaren bestendigd en waar nodig aangescherpt en worden eerste stappen gezet naar risicogestuurd werken. We hebben als gemeente de ambitie om door te groeien van een organisatie die op gebied van risicomanagement de "basis" (wettelijk kader) op orde heeft naar een organisatie die proactief omgaat met risico's. Hiervoor is risicogestuurd werken benodigd.

Het laten kennisnemen van het risicomanagement en risicogestuurd werken is daarnaast benodigd om de gewenste gedragsverandering te realiseren om proactief met risico's en kansen om te gaan. Anders overkomt het je en hebben we geen antwoord op plotselinge ontwikkelingen die op de gemeente afkomen.

Wat zijn kanttekeningen en/of risico's bij dit voorstel?

Als uitgangspunten voor risicomanagement, risicosturing en bepaling van het weerstandsvermogen stellen we in de nota meerdere beleidskaders voor. De raad dient aan te geven of zij zich voldoende gekend voelt in deze kaders en/of zij deze kaders vindt passen bij haar controlerende en kaderstellende rol. Wanneer kaders te ruim of te eng geformuleerd zijn dan dient hierover het gesprek gevoerd te worden, alvorens tot aanpassing en tot slot vaststelling van de kaders kan worden gekomen.

Succesvol dynamisch risicomanagement behelst daarnaast het op een verantwoorde wijze omgaan met risico's binnen de organisatie. Risicomanagement helpt bij het realiseren van doelen, doordat ingespeeld wordt op toekomstige gebeurtenissen (risico's en kansen), zodat:

- tijdig besloten kan worden om actie te ondernemen ter voorkoming of vermindering van risico's;
- de organisatie voorbereid is en niet in paniek raakt bij gebeurtenissen met een mogelijk negatieve invloed (minder verrassingen) en hiermee de kans op het daadwerkelijk realiseren van strategie en doelen sterk vergroot;
- risicobewustzijn gecreëerd wordt en de organisatie goed voorbereid risico's kan nemen, overdragen of beheersen;
- de betrokkenen efficiënter hun tijd kunnen besteden doordat zij kunnen anticiperen op wat komen gaat en niet van brandje naar brandje rennen.

De koppeling van risico's aan doelstellingen is hierbij een essentiële succesfactor.

Risicomanagement staat namelijk niet op zichzelf, maar hoort een bijdrage te leveren aan het succesvol realiseren van doelen of resultaten.

Welk (participatie)proces is doorlopen om tot dit voorstel te komen?

- Auditcommissie 10 februari 2021: procesaanpak (informerend):
- Raadsinfo 1 februari 2022 Aankondiging actualisatie kaderstellende nota's Risicomanagement & Weerstandsvermogen en Grondbeleid (informerend, 2022-0010426)
- Auditcommissie 14 mei 2024: conceptnota RS&WSV (beeldvormend)
- Presentatie aan raadsleden 14 mei 2024: Martin van Staveren over risicosturing en risicodialoog (beeldvormend)

Wat zijn de belangrijkste gerelateerde besluiten?

[Nota Risicomanagement & Weerstandsvermogen](#) - raadsvoorstel (2013, RIS990956)

[Financiële verordening](#) - raadsvoorstel (2023-0046899)

Hoe wordt dit betaald?

Niet van toepassing.

Wat is het vervolg op het raadsbesluit?

Het vastgestelde beleid zal de komende jaren worden uitgevoerd zoals beschreven in de nota.

Het college van B&W is verantwoordelijk voor de invulling en de uitvoering van het risicomanagementproces binnen de door de raad vastgestelde kaders. Indien nodig zal zij hiervoor in een afzonderlijk document aanvullende uitvoeringsregels vaststellen. Zodoende heeft zij de mogelijkheid om de uitvoering aan te passen aan de ontwikkelingen die er spelen en wensen die er zijn vanuit de organisatie op het gebied van risicomanagement, met name op het terrein van risicogestuurd werken en de risicodialoog.

Het college van Burgemeester en Wethouders

De raad van de gemeente DORDRECHT;

gezien het voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van 3 december 2024
inzake Vaststellen Nota Risicosturing & Weerstandsvermogen ;

b e s l u i t :

te besluiten tot vaststelling van de 'Nota Risicosturing & Weerstandsvermogen 2025', door de
Financiële verordening gemeente Dordrecht, derde wijziging, vast te stellen.

Aldus besloten in de vergadering van

Bijlagen

1. Nota RSWSV 2025.pdf